

GUVERNUL ROMÂNIEI

Ministerul Fondurilor Europene

Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Infrastructură Mare

Minuta

Comitetului de Monitorizare pentru

Programul Operațional Infrastructură Mare - POIM 2014-2020

a doua reuniune 19 noiembrie 2015

SIBIU

În data de 19 noiembrie 2015 a avut loc, la Hotel Hilton in Sibiu, cea de a doua reuniune a Comitetului de Monitorizare pentru Programul Operațional Infrastructură Mare 2014-2020 (CM POIM 2014-2020).

La reuniune au participat reprezentanți ai Comisiei Europene, membri cu drept de vot și membrii cu statut de observatori ai CM POIM și alți invitați (reprezentanți ai BEI, BERD și JASPERS).

Lista persoanelor participante este anexă la Minută.

Reuniunea a fost deschisă de **dl Catalin GHERAN, director general al AM POIM și Președinte al CM POIM**, care a mulțumit celor prezenți pentru participare la cea de a doua reuniune a Comitetului.

Dl. Nicusor Marian Buica, Secretar de Stat în Ministerul Fondurilor Europene, a luat cuvântul și a subliniat importanța strategică a Programului Operațional Infrastructură Mare atât din perspectiva celor 9,4 miliarde euro alocați, cât și pentru că POIM contribuie la atingerea obiectivelor strategice de dezvoltare a României, în conformitate cu prevederile Strategiei Europa 2020.

Dl. Nicusor Buica a mai menționat faptul că în cadrul acestui program are loc o schimbare în perspectiva trecându-se de la o absorbție la nivel de obiective la promovarea implementării proiectelor, absorbția fiind doar o consecință normală a realizării acestora. Astfel, a fost agreat împreună cu reprezentanții Comitetului de Monitorizare că structura viitoarelor comitete de monitorizare să fie extinsă și să includă un număr mai mare de parteneri pentru a susține atingerea obiectivelor propuse. Dl. Buica precizat în încheiere faptul că realizarea investițiilor în cadrul POIM nu reprezintă doar responsabilitatea MFE ci și a autorităților centrale și locale, reuniunile comitetului de monitorizare fiind un bun prilej de a derula un exercițiu de parteneriat și de a demonstra că rezultatele se obțin printr-un efort comun.

În continuarea reuniunii a luat cuvântul **dna. Agnes Lindemans, Șeful Unității pentru România din cadrul DG REGIO**, care a subliniat importanța discuțiilor purtate cu membrii celorlalte comitete de monitorizare, rolul „lectiilor învățate”, precum și faptul că activitatea CM POIM trebuie să susțină

activitatea AM POIM pentru a asigura o implementare cat mai buna a programului operational. Totodata, dna. Lindemans a reiterat faptul ca unul dintre aspectele primordiale in perioada 2014 – 2020 este axarea mai mult pe monitorizarea implementarii si a rezultatelor finale si nu focusarea pe monitorizarea absorbtiei.

Din punctul de vedere al reprezentantilor CE, principalele prioritati ale programului operational sunt:

- *Monitorizarea corespunzatoare a implementarii proiectelor fazate:* prima faza a proiectelor a fost incheiata cu succes dar este foarte importanta si implementarea cu succes a celei de-a doua faze a proiectelor;
- *Evitarea intarzierilor care au fost identificate in pregatirea noilor proiecte:* Autoritatea de Management trebuie sa acorde suport beneficiarilor pentru a-i ajuta in pregatirea unor proiecte bune astfel incit in viitor sa se evite alte intarzieri;
- *Monitorizarea indeplinirii conditionalitatilor ex-ante ale programului:* Comisia Europeana a subliniat importanta indeplinirii conditionalitatilor ex-ante ale programului, CM POIM trebuie sa gaseasca solutii pentru a asigura indeplinirea conditionalitatilor asumate la semnarea POIM;
- *Procesul de desemnare al AM POIM* care este o preconditionie de acordare a primei plati intermediare de catre CE.

In continuarea reuniunii, **dl. Catalin Gheran, seful AM POIM si Presedintele CM POIM**, a mentionat faptul ca s-a constituit cvorumul de lucru si ca toate deciziile care se vor lua in cadrul reuniunii vor fi statutare si vor fi aplicabile. Acesta a facut in continuare o scurta prezentare a agendei reuniunii CM POIM, a supus aprobarii minuta primei reuniuni a CM POIM din data de 8 octombrie a.c., dupa care a enumerat modificarile aduse ROF CM POIM.

Minuta primei reuniuni a Comitetului de Monitorizare a fost aprobata cu un numar **de 19 voturi**.

ROF-ul CM POIM a fost aprobat cu anumite modificări, care vor fi introduse în regulament și transmise membrilor CM POIM, după cum urmează:

- **La art. 9 „procesul decizional”,** s-a propus modificarea regulamentului de organizare si functionare intr-o forma care sa medieze ambele puncte de vedere, respectiv ale membrilor SCS T si SCS E, care au solicitat modificarea prevederilor legate de transferul dreptului de vot din cadrul subcomitetelor in cadrul comitetului si ale membrilor SCS Mediu care au dorit pastrarea formei actuale;
Astfel, membrii cu drept de vot din cadrul CM POIM, reprezentanti ai unor institutii si organizatii care au membri cu drept de vot desemnati si in cadrul subcomitetelor sectoriale POIM, transfera, prin votul lor, decizia SCS in CM POIM,
AM POIM a propus ca deciziile subcomitetului sa fie transferate si in cadrul comitetului, doar pentru anumite tipuri de activitati legate de criteriile de selectia a operatiunilor si de monitorizarea implementarii proiectelor, iar pentru alte tipuri de activitati sa fie prezentata sub forma unui aviz consultativ al SCS.

Au urmat dezbateri ale membrilor CM POIM cu privire la propunerea AM POIM, dupa cum urmeaza:

DI. Catalin Costache, reprezentantul MT si co-presedinte al SCS T, a precizat faptul ca opinia majoritara a SCS T a fost in favoarea sprijinirii variantei initiale a ROF CM POIM, desi nu reprezinta si opinia personala.

DI. Catalin Gheran, seful AM POIM a mentionat ca sprijina varianta initiala a ROF CM POIM deoarece, in caz contrar, subcomitetele ar avea doar un rol consultativ si nu unul decizional.

DI. Gheorghe Pasc, reprezentantul Asociatiei Aeroporturilor din Romania si-a exprimat punctul de vedere potrivit caruia, in conditiile transferarii votului majoritar al SCS in CM POIM, ca obligatie pentru cele 6 institutii si organizatii reprezentate atat in SCS, cat si in CM prin membrii cu drept de vot, sa se elimine votul celor 6 membrii in cadrul CM POIM.

Dna. Raluca Dan, reprezentanta WWF Romania, a considerat ca se incalca dreptul la opinie prin aceasta preluare a votului majoritar al SCS in CM, pentru evitarea acestui lucru propunand eliminarea punctului 12 al Art. 9. Totodata a precizat ca ,in cazul in care nu se agreeaza aceasta propunere, deciziile SCS sa nu mai fie supuse votului si in CM pentru a se evita dublul vot asupra acestora. Astfel, in cazul anumitor problematici sectoriale, deciziile luate cu votul majoritar al SCS, sa fie transferate automat in CM POIM.

DI. Catalin Dragostin, reprezentantul al Geoexchange si membru in cadrul SCS Energie, a atras atentia asupra faptului ca se induce ideea ca subcomitetele care sunt direct interesate si oarecum beneficiarii acestor operatiuni ar avea o influenta prea mare. Acesta a sustinut ca in ultima instanta tot acest exercitiu este facut pentru acesti beneficiari, acestia fiind responsabili pentru utilizarea fondurilor primite in mod eficient. Prin urmare punctul de vedere ar trebui sa capete o greutate pe masura.

DI. Ionel Tescaru, reprezentantul Asociatiei Romane a Apei, a sustinut varianta propusa de AM POIM privind modalitatea de transfer al votului din SCS in CM POIM, mentionand ca cei mai multi beneficiari sunt in infrastructura publica si foarte multe dintre fondurile europene sunt destinate investitiilor publice, motiv pentru care este necesar ca deciziile SCS sa fie sustinute si reprezentate ulterior prin vot si in CM POIM.

DI. Catalin Drula, reprezentantul al Asociatiei Proinfrastructura, a mentionat faptul ca sustine ideea ca presedintele sa transfere votul din subcomitet in comitetul de monitorizare.

DI. Silviu Branzan, reprezentantul Primariei Bucuresti, a intervenit in cadrul discutiilor purtate pe baza modificarilor ROF precizand faptul ca Primaria Bucuresti are in pregatire in cadrul POIM proiecte in valoare de peste 650 milioane de euro, fiind unul dintre principalii beneficiari ai programului. Totodata acesta a solicitat detalii cu privire la modalitatile in care sunt sprijinite aceste proiecte cu probleme avand in vedere dificultatile in implementare inregistrate in derularea proiectelor fazate.

DI. Catalin Gheran a mentionat faptul ca se vor discuta modalitatile de imbunatatire a implementarii acestor proiecte dupa ce se vor finaliza discutiile referitoare la ROF.

In finalul discutiilor purtate pe baza modificarilor aduse RoF-ului, a luat cuvantul **dna. Agnes Lindemans** subliniind faptul ca, din punct de vedere al eficientei, subcomitetele ar trebui sa ajute CM sa ia decizii, iar sfatul Comisiei Europene este ca votul membrilor din subcomitete sa fie

transferat in CM pentru ca altfel, exista riscul ca membrii din subcomitete sa aiba impresia ca parerea lor nu conteaza sau ca rezultatele dezbaterilor lor nu se reflecta corect in reuniunile CM.

Dna. Raluca Ionescu Isaksen, reprezentantul Comisiei Europene a propus ca reuniunile subcomitetelor sa se desfasoare cu o zi inaintea reuniunii CM iar **dna. Valentina Dimulescu, reprezentanta Societatii Academice din Romania**, a sustinut faptul ca sunt necesare mai multe zile intre reuniunile subcomitetelor si cea a CM, motiv pentru care a fost supus procesului decizional prin vot modalitatea de organizare a sedintelor SCS si a reuniunii CM, aprobandu-se cu un numar de 19 voturi mentinerea formei actuale de organizare a sedintelor CM si a sedintelor SCS, respectiv in prezinta sedintei CM.

Astfel, în urma dezbateriilor din CM POIM, s-a agreat **păstrarea formei inițiale a ROF CM POIM în ceea ce privește transferul votului majoritar din cadrul SCS în CM POIM**, respectiv versiunea aprobata de membrii CM POIM in cadrul primei reuniuni a CM POIM din data de 08 octombrie a.c., decizie care a primit un număr de 15 voturi pentru.

- S-a agreat introducerea **mandatului de reprezentare în SCS/CM POIM**, conform prevederilor **art. 5, subpunctul 3**, cu un numar de 22 de voturi pentru;
- S-a propus de asemenea ca la **procedura scrisa** de adoptare a unor decizii in cadrul CM, conform prevederilor **art. 8 „Procesul decizional”, subpunctele 6 și 8, sa fie redus termenul in care membrii cu drept de vot formuleaza opinii si observatii asupra celor propuse, de la 10 la 5 zile**, modificare ce a primit 22 de voturi pentru;
- La solicitarea CE s-a prevazut in ROF faptul ca membrii CM si SCS urmaresc implementarea proiectelor majore **“și a proiectelor fazate”**(conform **subpunctului e, litera B al art.2 si subpunctului f, litera B al art. 9**), modificare ce a fost adoptata cu un nr. de 22 de voturi;
- **Eliminarea alin. 4 al art. 12**, având in vedere faptul ca membrii CM au obligația de a respecta Codul de conduita (anexa la ROF), a fost agreata cu nr. de 22 de voturi;
- O alta modificare se refera la drepturile observatorilor, **subpunctul (2) al art. 5 s-a modificat** astfel: „observatorii au aceleași drepturi ca si membrii CM,cu excepția dreptului de vot”, modificare ce a primit 22 de voturi;
- La initiativa CE a fost clarificat **statutul reprezentanților CE**, respectiv aceștia au fost definiți ca și **“invitați permanenți cu titlu consultativ”** iar BEI, BERD, Jaspers rămânând invitați permanenți; modificarea a primit 19 voturi;

In continuarea reuniunii CM POIM a fost prezentat stadiul indeplinirii conditionalitatilor ex-ante pentru POIM 2014-2020

DI. Catalin Gheran, seful AM POIM, a reamintit ca in conformitate cu Regulamentul cadru 1303/2013 conditionalitatile ex-ante **trebuie sa fie indeplinite pana cel tarziu 31 decembrie 2016**, neindeplinirea lor ducand la suspendarea sau chiar pierderea fondurilor aferente sectorului respectiv. Totodata, dl. Gheran a mai precizat faptul ca exista un plan de actiune agreat cu Comisia Europeana ce trebuie urmarit si respectate termenele de indeplinire conform graficului asumat.

In continuarea reuniunii, **dna. Mihaela Frasineanu, director Directia Gestionarea Deseurilor, MMAP** a prezentat stadiul indeplinirii conditionalitatilor ex-ante din sectorul deseuri.

Doamna Frasineanu a mentionat faptul ca in contextul negocierii POIM 2014-20120, Comisia Europeana a solicitat Romaniei realizarea unui plan detaliat pentru indeplinirea conditionalitatilor

ex-ante 6.2, promovarea unor investitii sustenabile din punct de vedere economic si de mediu in sectorul deseuri si in mod special elaborarea unor planuri de gestionare a deseurilor conform Directivei 2008/98 si in conformitate cu ierarhia deseurilor.

CE a constatat faptul ca unele informatii si masuri prevazute in Acordul de Parteneriat si in proiectul oficial al POIM, nu demonstreaza indeplinirea unor criterii prevazute in EC 1303/2015 sau faptul ca acel calendar prezentat este depasit.

In acest sens, Ministerul Mediului, Apelor si Padurilor si Ministerul Fondurilor Europene au elaborat un plan de actiune detaliat, care a fost anexat la POIM si care contine masuri pentru indeplinirea a doua criterii foarte importante: **elaborarea Planului National de Gestionare a Deseurilor (PNGD)** care include Planul de Prevenire a Generarii Deseurilor pentru perioada 2014-2020 si cel de-al doilea, **asumarea implementarii unor instrumente economice care sa asigure atingerea tintelor de reciclare si recuperare a deseurilor conform directivelor europene.**

In ceea ce priveste primul criteriu, actiunile si termenele asumate in planul de actiune, anexa la POIM sunt urmatoarele:

- Elaborarea primului proiect al PNGD **cu termen 2015;**
- Definitivarea textului acestui plan national **cu termen in septembrie 2016;**
- Aprobarea prin Hotarare de Guvern a Planului National de Gestionare a Deseurilor **cu termen noiembrie 2016.**

Pentru al doilea criteriu, asumarea implementarii unor instrumente economice care sa asigure atingerea tintelor de reciclare si recuperare a deseurilor, actiunile sunt:

- Realizarea unei evaluari a eficientei instrumentelor economice si a unor propuneri de modificari ale cadrului actual pentru eficientizarea acestora, **cu termen decembrie 2015;**
- Identificarea de noi instrumente economice, **cu termen martie 2016;**
- Elaborarea actelor normative ce vizeaza implementarea instrumentelor economice identificate, **cu termen octombrie 2016;**

Dna Frasineanu a mai subliniat faptul ca, au mai existat si cerinte suplimentare din partea DG Mediu si anume cele legate de revizuirea si aprobarea Planurilor Judetene de Gestionare a Deseurilor, aceasta cerinta suplimentara a fost de asemenea fazata prin:

- Informarea Consiliilor Judetene si a Agentiilor Locale pentru Protectia Mediului privind obligativitatea revizuirii/elaborarii acestor planuri judetene cu temene asumate pâna in decembrie 2015;
- Revizuirea metodologiei cadru pt elaborarea PJGD responsabilitatea MMAP cu termen **martie-mai 2016;**
- Elaborarea acestor planuri judetene in paralel cu dezbaterea publica pt PNGD, temen iunie 2016-martie 2017 si aprobarea acestor planuri judetene, cu **termen mai 2017.**

Avand in vedere intirzierile in indeplinire si riscurile asociate, **MMAP si MFE** au semnat in luna iulie 2015 un **Memorandum avizat si de MDRAP si un protocol de colaborare** iar in urma semanarii acestor documente, MMAP a depus la MDRAP, la AM POCA Cererea de Finantare (CF) „Dezvoltarea capacitatii administrative a Ministerului Mediului, Apelor si Padurilor de a implementa politica in domeniul managementul deseurilor si al siturilor contaminate” prin care a fost solicitata finantare. In septembrie 2015 MDRAP a trimis catre Directia Gestionarea Deseurilor din MMAP o adresa in

care mentionau faptul ca CF depusa a fost verificata administrativ si punct de vedere al eligibilitatii si a fost acceptata de AM urmand sa intre in evaluarea tehnica si financiara. Intre timp MMAP a transmis AM-ului si o serie de clarificari cu privire la anumite aspecte ale CF.

In continuare, **dna Frasineanu** a tinut sa sublinieze faptul ca, datorita întârzierilor determinate de derularea procedurii de licitație deschisă precum și întârzierile înregistrate în evaluarea cererii de finanțare depuse la AM POCA, în prezent există riscul neîndeplinirii acțiunilor asumate prin planul de acțiune și anume:

- riscul de a nu mai putea fi asigurată finanțarea elaborării PNGD din fonduri structurale;
- riscul legat de nefinanțarea proiectelor de deșeurii fazate, ce ar urma să fie finanțate prin POIM 2014-2020 și transferul finanțării acestora pe bugetul de stat precum și riscul legat de imposibilitatea finanțării altor proiecte în acest sector;
- riscul legat de suspendarea plăților intermediare pe POIM pentru sectorul deșeurii în ianuarie 2017, ceea ce semnifică pierderea finanțării pentru acest sector pentru perioada de programare financiară 2014-2020.

Astfel, în condițiile în care asistența tehnică nu mai poate fi realizată prin Programul Operațional Sectorial Mediu (POS Mediu) și nu poate fi realizată nici asistența tehnică solicitată prin POCA, **MMAP trebuie să ia în calcul elaborarea în regim intern a PNGD și a PNPGD, pe baza rapoartelor anuale de monitorizare și evaluare efectuate de catre ANPM.**

In ceea ce priveste cel de-al doilea criteriu, in baza aceluasi memorandum si protocol, MMAP si MFE cu sprijinul Jaspers au demarat o analiza privind instrumentele economice necesare indeplinirii criteriului. Prin acest proiect, ce se deruleaza in perioada sept 2015-iunie 2016, urmand a se propune masuri de imbunatatire si eficientizare a instrumentelor economice. In momentul de fata proiectul este in etapa de colectare de date si au fost identificate anumite riscuri aferente realizarii cu succes a proiectului si anume: sa nu poata fi colectate datele in formatul cerut, organizatiile de transfer de responsabilitate sa nu furnizeze datele in cauza si sa nu poata fi realizata o corelare intre datele furnizate de ANPM si Agentia Fondului de Mediu si sa nu poata fi validate toate datele raportate precum si o implementare dificila a instrumentelor economice.

DI. Catalin Costache, reprezentantul MT, a prezentat in continuarea reuniunii, conditionalitatile ex-ante din domeniul transporturilor.

Prima conditionalitate se refera la aprobarea **Master Planului General de Transport (MPGT)**, termenul initial de implementare a fost iulie 2015 dar acesta a fost revizuit. A existat o forma finala agreata cu CE, in iulie 2015, dar au fost necesare mici retusari si se estimeaza ca in decembrie 2015, sa se emita o aprobare interna la nivelul Guvernului Romaniei pentru aprobarea MPGT, prin intermediul unui act normativ.

Cea de-a doua conditionalitate este infiintarea si operationalizarea **Autoritatii de reforma feroviara(ARF)**, cu scopul de a realiza, la nivelul RO, a unei retele CFR sustenabile plecand de la concluziile MPGT conform carora majoritar traficul feroviar se realizeaza pe jumătate din rețeaua existentă. Aceasta propunere de reforma se va realiza dupa o analiza amanuntita a tuturor liniilor nationale de cale ferata si a analizei sustenabilitatii lor financiare in perspectiva dezvoltarii economice a Romaniei .

MT a elaborat un proiect de infiintare a acestei autoritati de reforma feroviara, care a fost in consultare publica si din care au fost eliminate o mare parte din atributii. In momentul de fata proiectul de act normativ de infiintare a ARF este blocat la nivelul ministerului si se asteapta ca noua conducere sa asigure gasirea unei solutii pentru deblocarea si finalizarea acestui exercitiu in spiritul celor prezentate de MPGT.

Un alt aspect foarte important este realizarea **contractelor de performanta la nivelul CNADNR si CN CFR SA**, pana la sfarsitul anului se vor realiza caietele de sarcini pentru aceasta asistenta, urmand ca incepand cu ianuarie 2016, in maxim 6 luni sa se realizeze contractele de performanta.

In continuarea reuniunii, **DI. Francisc Senzaconi, reprezentantul IGSU**, a prezentat stadiul **conditionalitatilor ex-ante cu privire la evaluarile nationale ale riscurilor** luand in considerare adaptarea la schimbarile climatice.

Au fost prezentate **măsurile necesare pentru îndeplinirea condiționalității**, dupa cum urmeaza:

1. Elaborarea și implementarea unui proiect de asistență tehnică de către MAI, în colaborare cu instituțiile cu responsabilități pe tipuri de risc, prin care se va realiza o evaluare a riscurilor la nivel național;
2. Modificarea OUG nr. 21/2004 în scopul instituirii temeiului legal necesar înființării PNRRD;
3. Elaborarea unei HG pentru adoptarea ROF PNRRD și al GLERN.

In continuare, dl Senzaconi a mai mentinat faptul ca in luna octombrie 2015 au avut loc discutii cu Comisia Europeana privind procesul de evaluare a riscurilor în România, a fost prelungit termenului de indeplinire a conditionalitatii până la sfârșitul anului 2016 si a fost reliziat contractul finantat din POAT.

Ca urmare a discutiilor purtate cu MFE si AM POCA s-a identificat posibilitatea ca pentru perioada de programare 2014-2010 sa fie redepus proiectul pentru finantare POCA si in momentul de fata IGSU se afla in faza de clarificari, urmand ca pina la finele lunii noiembrie sa fie semnat contractul.

In finalul prezentarilor referitoare la indeplinirea conditionalitatilor ex-ante, a luat cuvantul **dna. Agnes Lindemans**, care a manifestat ingrijorarea reprezentantilor Comisiei Europene cu privire la **intirzierile foarte mari inregistrate in indeplinirea conditionalitatilor aferente sectorului deseuri**, in conditiile in care au existat mai multe solutii alternative care nu au functionat.

De asemenea, Comisia Europeana este ingrijorata deoarece nu exista niciun progres de substanta subliniind faptul ca obligativitatea Romaniei de a indeplini conditionalitatile ex-ante nu va disparea in momentul in care conditionalitatea va fi indeplinita, acestea reprezentand un acquis comunitar ce este strict legat de platile din fonduri europene, obligativitate ce exista la nivelul tuturor tarilor membre ale Uniunii Europene.

De asemenea, **dna. Lindemans** a dorit sa sublinieze faptul ca trebuie mentionate si **conditionalitatile ex-ante orizontale in special cea referitoare la domeniul achizitiilor publice**, care nu este indeplinita, dar care are un plan de actiune, mentionand suportul reprezentantilor CE acordat MFP si ANAP in vederea indeplinirii acestei conditionalitati.

Dna. Raluca Ionescu Isaksen a intervenit cu privire la conditionalitatea aferenta sectorului de transport, mentionand faptul ca aceasta conditionalitate este compusa atat din MPGT cat si in asigurarea conditiilor administrative pentru dezvoltarea sectorului;

Referitor la MPGT, Comisia Europeana a informat autoritatile romane, in iulie 2015, ca nu mai are comentarii, urmand ca MT sa faca corecturile necesare si ca in momentul de fata este foarte important sa se finalizeze actul normativ de aprobarea al MPGT avand ca termen de implementare decembrie 2015.

In ceea ce priveste celelalte doua elemente, respectiv infiintarea ARF, un element cheie al conditionalitatii ex-ante, nu exista nicio evolutie si a recomandat MT sa puna termene pentru realizarea autoritatii si sa fie purtate discutii cu noua conducere a ministerului in ceea ce priveste asumarea acestei autoritati feroviare.

Referitor la ultimul element, respectiv contractele de performanta, CE a tinut sa sublinieze faptul ca exista un model de contract si a recomandat autoritatilor romane sa il foloseasca, semnarea acestor contracte necesitand o vointa politica deoarece rolul lor este de a asigura o decuplare intre calendarul politic si conducerea beneficiarilor finali in sectorul de transport.

In continuarea sedintei celei de a doua reuniuni a CM POIM, dl. Catalin Gheran, a prezentat pe scurt cateva aspecte legate de discutiile purtate pe baza **metodologiei și criteriilor de selecție ale operațiunilor pentru Programul Operațional Infrastructură Mare** în cadrul Subcomitetelor Sectoriale, subliniind faptul ca forma care va fi prezentată în cadrul reuniunii este forma consolidată, AM POIM luand în considerare observațiile formulate în procesul de consultare publică pe marginea Ghidurilor solicitantului pentru domeniile relevante;

Totodata, **dl. Catalin Gheran** a mentionat faptul ca ghidurile solicitantului se afla in consultare publica pe site-ul MFE si ca se doreste ca Beneficiarii sa le citeasca si sa faca comentarii pe marginea lor deoarece aceste ghiduri sunt foarte importante, ele reprezentand documentele ce vor fi utilizate in realizarea si implementarea proiectelor finantate din POIM.

In continuare, **dna. Delia Ionică, Director adjunct AM POIM,** a prezentat metodologia și criteriile de selecție ale operațiunilor, criteriile ce au fost discutate în detaliu în cadrul fiecărui subcomitet in cursul zilei anterioare. La nivelul POIM au fost identificate două tipuri de proceduri de evaluare și selecție a operațiunilor: ***apel de proiecte pe bază de listă de proiecte prioritare sau preindetificate și apel de proiecte necompetitiv cu depunere continuă.***

În continuare, **dna Delia Ionica a prezentat in detaliu** etapele pe care le vor parcurge proiectele care vor fi depuse în cadrul POIM, criteriile de eligibilitate ale proiectelor, declaratia beneficiarului cu privire la finantarile din fonduri publice primite pentru aceleasi tipuri de cheltuieli, criteriile de evaluare tehnico-economică a proiectelor (1. relevanta si oportunitatea proiectului, 2. maturitatea si calitatea proiectului si 3. relevanta si sustenabilitatea proiectului), alte cerinte specifice fiecarui domeniu finantat din POIM.

In continuarea reuniunii, **dl. Catalin Gheran** a solicitat ca reprezentantii subcomitetelor să prezinte decizia subcomitetelor privitoare la metodologia și criteriile de evaluare și selecție ale operațiunilor.

Pentru sectorul de transport au fost formulate urmatoarele modificari:

1. Eliminarea sintagmei „terenurile/clădirile sunt libere de orice sarcina” din cadrul criteriilor privind eligibilitatea proiectelor;

2. Proiectul se încadrează în categoriile de operațiuni/activități menționate în POIM, corespunzător fiecărui obiectiv specific (pentru sectorul de transport, conform MPGT, PMUD BI – acolo unde este aplicabil)

Pentru sectorul de Mediu a fost formulata o modificare si au fost propuse o serie de clarificari

1. Eliminarea sintagmei „terenurile/clădirile sunt libere de orice sarcina”din cadrul criteriilor privind eligibilitatea proiectelor;
2. Clarificări/explicitări textuale , respectiv:
 - Axa Prioritară 3
 - Obiectiv Specific 3.1. – In ceea ce priveste proiectul de managementul deșeurilor București, se va mentiona faptul ca finantarea acestuia se va realiza in conformitate cu Planul National de Gestionare a Deseurilor;Obiectiv Specific 3.2. – Se va mentiona faptul ca finantarea pentru proiectele de infrastructura de apa si apa uzata se va realiza in conformitate cu strategia naționala de tarificare (prevazuta in Legea nr. 224/2015)
 - Axa Prioritară 4
 - Obiectiv Specific 4.1. Biodiveristate – se va face referire la Cadrul de Acțiune Prioritara pentru rețeaua Natura 2000, document care a stat la baza elaborarii Acordului de Parteneriat si a POIM
 - Axa Prioritară 5
 - Obiectiv Specific 5.1. – Se va mentiona faptul ca prioritizarea proiectelor va respecta Planurile de Management al Bazinelor Hidrografice; De asemenea va fi inclus explicit ANAR ca beneficiar al actiunilor non-structurale finantate prin POIM;
 - Obiectiv Specific 5.2. Se va face referire la faptul ca infrastructura finantata prin POIM trebuie sa fie complementara cu infrastructura existentă

Pentru sectorul de Energie au fost formulate urmatoarele modificari:

1. Eliminarea sintagmei „terenurile/clădirile sunt libere de orice sarcina”din cadrul criteriilor privind eligibilitatea proiectelor;
2. Introducerea a două criterii: impactul asupra emisiilor și costurile de pe durata de viață a proiectului;
3. Propunerea de a nuanța la partea de terenuri “în posesie / s-au demarat procedurile de obținere a terenurilor”, pentru AP 8

Dl. Dragostin, reprezentantul Societății Române Geoexchange, A subliniat faptul ca, în sistemul energetic românesc actual,contorizarea inteligentă se aplică unor sisteme de energie eficiente, care au un anumit standard de pierderi în rețea, stabilitate, frecvență. In ceea ce privește alocarea sau eligibilitatea companiilor de distribuție în privința acestor proiecte, dl. Dragostin a considerat că ar trebui stabilit un prag de eligibilitate în ceea ce privește eficiența acestora.

Dna. Delia Ionică, Director adjunct AM POIM, a raspuns precizand faptul ca aceste proiecte sunt demonstrative pentru a se vedea cum ar trebui facuta în continuare implementarea contorizării inteligente și introducerea rețelelor inteligente în România și în ce condiții. Totodata a amintit si de ordinul ANRE nr. 145/2014 conform caruia operatorii concesionari derulează niște proiecte pilot pe zone geografice stabilite în cadrul ordinului. Proiectele demonstrative pentru fiecare operator sunt în corelare tehnică cu toate normele ANRE-ului, iar pornind de la proiectele pillot se va vadea dacă rezultatele acestora pot sa fie preluate pentru implementarea țintelor din Ordinul 145.

La finalul discutiilor **dl. Catalin Gheran** a supus votului **forma consolidata a metodologiei și criteriilor de selecție ale operațiunilor pentru POIM**, acestea fiind aprobate de membrii CM POIM cu un număr de 19 voturi.

In continuarea reuniunii, **dl. Robert Dobre, reprezentantul MT**, a prezentat o platformă informatică în care au fost introduse toate proiectele din MPGT, platformă ce poate fi accesată de orice persoană interesată.

DI. Dobre a oferit informatii detaliate cu privire la modalitatea in care a fost realizata aceasta platforma si a subliniat faptul ca ea va asigura monitorizarea proiectelor din Master Plan.

La finalul prezentarii, **dna. Raluca Dan, reprezentanta WWF Romania**, a solicitat informatii cu privire la posibilitatea încărcării pe aceasta platforma informatica a studiilor de fezabilitate și fezabilitate pentru a fi consultate de public, raspunsul primit din partea MT fiind unul favorabil.

DI. Catalin Drula, reprezentantul Asociatiei Proinfrastructura, a mentionat ca pentru a asigura transparenta Programului Operațional și pentru buna cheltuire a banilor contribuabilului european și național, ar trebui ca pe măsură ce apar studiile și rapoartele studiilor de fezabilitate să fie încărcate pe platforma informatica.

In continuarea discutiilor, **dl. Catalin Gheran** a mentionat faptul ca in cadrul reuniunii SCS T au fost punctate cu precadere **problemele intampinate in domeniul achizitiilor publice** referitoare la criteriile de evaluare, exprimandu-si speranta ca in perioada 2014-2020 aceste dificultati nu vor mai aparea.

Referitor la acest subiect, **dna. Roxana Minzatu, presedintele ANAP**, a luat cuvantul pentru a prezenta rolului ANAP si demersurile intreprinse in privinta reformei in domeniul achizitiilor publice, manifestand suportul permanent al institutiei in clarificarea eventualelor dificultati.

Dna. Roxana Minzatu a prezentat pachetul de masuri agreat cu Comisia Europeana, in cadrul Strategiei Nationale de Achizitii Publice, care va ajuta la indeplinirea conditiei ex-ante orizontale in acest sector.

In plan legislativ, reforma porneste de la deficientele constatate in perioada 2007-2013 in aplicarea Ordonantei nr. 34/2006 (utilizarea defectuoasa a criteriilor de calificare, modificarea valorii contractelor, utilizarea pentru 97% din proceduri a criteriului de atribuire „pretul cel mai scazut”, etc.), care au condus atat la corectii financiare cat si la utilizarea ineficienta a fondurilor Astfel, noul pachet legislativ (care transpune noile Directive in materie de achizitii publice) cuprinde 4 legi privind achizițiile publice: legea achizițiilor clasice, a achizițiilor sectoriale, a concesiunilor dar si o lege distinctă pentru constestații, remedii și căi de atac.

Dna. Minzatu a subliniat faptul ca in perioada 2014-2020 ANAP va veni in sprijinul beneficiarilor si autoritatilor contractante printr-un Ghid online, care va contine documente standardizate, instructiuni, documentatii de atribuire standard, documente de indrumare pentru autoritatile contractante. Acest instrument va fi dezvoltat pornind de la modelul Ghidului Practic (PRAG) al Comisiei Europene si va fi integrat in functia de helpdesk care deja exista sub forma de portal. Totodata, dna. Minzatu a precizat faptul ca in conformitate cu Protocolul incheiat intre ANAP si Ministerul Fondurilor Europene cu autoritățile de Management, Curtea de Conturi, Autoritatea de Audit si CNSC, vor avea loc patru reuniuni anuale in vederea stabilirii interpretarilor unitare in

domeniul achizițiilor publice. De asemenea, a fost menționat și proiectul de asistență tehnică (finanțat prin POAT) care se afla în pregătire și prin care se va asigura diseminarea interpretărilor emise de ANAP, astfel încât toate instituțiile implicate să aplice aceste interpretări și în controalele sau auditurile efectuate.

În cadrul secțiunii de întrebări de la finalul prezentării dnei Minzatu, a intervenit **dnul Tescaru**, din partea Asociației Române a Apei, care a dorit o clarificare referitoare la inițiativa legislativă care să vizeze maparea și cartografierea rețelelor de utilități în România, întrucât deținătorii de rețele de utilități aveau obligația, în baza unei legi existente, ca până în 2014- 2015 să pună la dispoziția autorităților locale o hartă digitalizată a rețelelor de utilități, rezultând astfel o suprapunere de legi.

Dna. Minzatu a răspuns solicitării menționând faptul că această măsură este în responsabilitatea Ministerului Economiei, dar că va verifica speta pentru a evita o eventuală suprapunere legislativă.

DI. Tescaru a intervenit cu rugămintea emiterii unui ghid care să ajute beneficiarii în interpretarea legii astfel încât să fie evitate în viitor eventualele corectii financiare cauzate de interpretările legislative. Referitor la avize, dl Tescaru a solicitat elaborarea unei proceduri de obținere a avizelor care să conțină termene foarte clare și care să vină în sprijinul beneficiarilor în evitarea întârzierilor foarte mari în implementarea proiectelor.

Dna. Roxana Minzatu a precizat că va exista un ghid care să fie aplicat de auditorii și controlorii instituțiilor cu atribuții în acest sens.

Referitor la elaborarea unei proceduri de obținere a avizelor, **dl. Gheran** a întărit faptul că această propunere a fost menționată și în cadrul SCS T și că se are în vedere constituirea unui grup de lucru care să stabilească un cadru foarte clar de primire a avizelor.

În același timp, **dl. Gheran** a adus în discuție o problemă majoră în gestionarea proiectelor din fonduri europene, respectiv pregătirea proiectelor și calitatea constructorilor/consultanților, urmând o serie de intervenții din partea participanților.

DI. Sorin CAIAN, președintele AMCOR, a reiterat problema referitoare la slaba calitate a consultanților, generată de lipsa unor criterii de calificare și selecție adecvate. Astfel, a propus eliminarea prevederilor extrem de permissive din legislația terțiara actuală și a menționat faptul că noua legislație trebuie să reflecte modificarea de viziune de la nivelul Directivelor (ex. care permit utilizarea experienței experților ca factor de evaluare). **Dna. Renata Bendeac, Director General Adjunct în cadrul CNADNR**, a prezentat dificultățile întâmpinate la nivelul instituției pe care o reprezintă, referitoare la domeniul achizițiilor publice, și a nume a faptului că în contractele FIDIC există anumite prevederi care nu se pot încadra în prevederile Ordonanței nr. 34, menționând existența DAB-ului care nu este definit în legislația din România.

Ca urmare a intervențiilor anterioare, **dna. Roxana Minzatu, președintele ANAP**, a dorit să facă câteva precizări, subliniind faptul că prețul cel mai scăzut nu este obligativitate impusă prin lege, nici prin Ordonanța nr. 34, nici prin viitoarele proiecte de legi, ci este opțiunea fiecărei autorități contractante. Totodată, a precizat că intenția ANAP este de a veni în sprijinul beneficiarilor cu ghiduri care să cuprindă recomandări cu privire la criteriile ce trebuie utilizate în funcție de tipul de contract, iar că în ceea ce privește serviciile intelectuale, în proiectul de lege existent a fost eliminată posibilitatea utilizării prețului celui mai scăzut pentru servicii intelectuale de o anumită complexitate (ex. proiectare, supervizare, etc.). De asemenea, referitor la contractele de tip FIDIC, dna. Minzatu a

facut referire la prevederile Strategiei Nationale in domeniul achizitiilor publice, precum si la pozitia Comisiei Europene de a utiliza documente standardizate, care trebuie adaptate legislatiei si realitatii romanesti, precum si faptul ca a fost discutata varianta sustinerii si creării unei entități administrativ-jurisdicționale de tip CNSC care să aibă mai multă forță decât DAB și care să fie agreată de către instituțiile de control.

DI. Sava Chiser a adresat ANAP intrebarea referitoare la posibilitatea crearii unor modele de caiete de sarcini standardizate. A fost reiterat faptul ca, in conformitate cu angajamentele asumate de autoritatile romane prin conditionalitatea ex-ante, se vor elabora documentatii de atribuire standardizate care vor fi incluse in Ghidul online. De asemenea, **dl. Gheran** a mentionat faptul ca , in cadrul unui proiect de asistenta tehnica gestionat dfe MFE, au fost elaborate documentații standardizate pentru servicii de proiectare/supervizare și management de contract iar AM POIM a transmis către ANAP aceste documentatii, pentru ca forma finala a acestora s afie adoptata de ANAP, conform Strategiei. .

Dna Doina Franz, reprezentantul JASPERS, a intarit necesitatea unor cerinte adecvate in raport cu complexitatea documentatiei de atribuire (ex.numărul de ani de experiența, necesitatea precizarii clare a sectorului în care consultantul trebuie să aibă experiența, etc.)

Cu privire la domeniul achizitiilor publice, **dl. Alexis Gressier, reprezentantul BEI**, a subliniat importanta existentei unei legi clare si a unor conditii mai stricte pentru aprobarea proiectelor in cadrul POIM.In ceea ce priveste avizele, dl. Gressier a precizat pasii: deschiderea ofertelor tehnice si verificarea declaratiei de calificare, deschiderea si evaluarea ofertelor tehnice, deschiderea si evaluarea ofertelor financiare, verificarea documentelor de calificare pentru ofertantul de pe primul loc.

In continuarea reuniunii a luat cuvantul **dl. Catalin Homor, director al Metrorex SA**, care a punctat cateva aspecte in legatura discutiile purtate pe marginea **“Propunerilor de îmbunătățire a sistemului de implementare a proiectelor de infrastructură”**.

DI. Homor a adus in prim plan problema legata de costurile suplimentare ce apar in faza de implementare a proiectelor si de caracterul imprezibil al acestora, costuri ce apar din cauza neconformarii cu proiectul initial, mentionand abordarea diferita a autorităților romanefata de cea a organelor de control ale CE, care au aplicat corecții financiare pentru aceleasi categorii de cheltuieli.

A doua problema ridicata de dl Homor a fost cea legata de necesitatea existentei, după finalizarea procedurii de contractare si la instiintarea rezultatelor, unui termen maxim în care se pot depune contestații și se pot semna contractele, dupa modelul altor tari, in care acest sistem functioneaza, termenul maxim fiind de 2 luni.

O alta chestiune supusa dezbaterii a fost referitoare la utilizarea prețului cel mai scăzut si a licitației electronice, impreuna ducand la subcontractare si la un proiect ce va fi supus esecului deoarece din dorinta de a castiga contracte, prestatorii scad valoarea ofertata, fără o ratiune logica iar autoritatile contractante nu au parghiile necesare de a-l respinge, trebuind sa-l declare câștigător.

O alta problema ridicata de dl. Catalin Homor a fost cu privire la atestarile care se dau doar în România, cum ar fi RTE, problema datorita careia Metrorex a primit corectii financiare semnificative,

subliniind faptul ca in momentul de fata la nivelul Metrorex se mentioneaza RTE/similar. **DI. Alexis Gressier** a dorit sa mentioneze faptul ca in ceea ce priveste licitatia electronica, incepand cu anul 2018, se va utiliza doar sistemul electronic: semnatura electronica, urcare pe site a documentelor, evaluare oferte cu rezultate on line, etc.

In legatura cu RTE, **dl. Alexis Gressier** a mentionat faptul ca intr-o licitatienu se pot cere atestări limitate la nivelului României si ca aceste atestari se verifică fie înainte de semnarea contractului, dacă are legătură cu operatorul, fie înainte de momentul la care prestatorul isi incepe activitatea. Mai mult, DI. Alexis Gressier a subliniat faptul ca atat atestarea RTE, cat si agreementul AFER nu sunt determinante pentru a desemna câștigătorul licitației, ci pentru executia lucrarilor.

In continuarea discutiilor, **dl. Cătălin Gheran**, seful AM POIM, a mentionat faptul in viitor vor fi invitati să participe la dezbaterile ANAP despre strategie și domeniul achizițiilor publice toți beneficiarii POIM.

DI. Irimeș, reprezentantul CFR SA, a luat cuvântul mentionand faptul ca schimbările intervenite în legislația achizițiilor publice sunt binevenite, dar au intervenit la un moment la care nivelul CN CFR SA sunt în pregătire deja documentații pentru lansare în licitație: pregătire proiecte noi pe POIM sau execuție de lucrări.

DI. Irimeș, a mai solicitat lamuriri in legatura cu noul sistem de verificare a caietelor de sarcini de către ANAP, mentionand faptul ca la nivelul CFR exista 7-8 tipuri de specialisti cu atributii in verificarea documentatiei de atribuire. Reprezentantul ANAP a mentionat ca noul sistem de control extern ex-ante se va baza, de asemenea, pe expertiza de specialitate (prin contractarea de specialisti pe diferite domenii de activitate).

DI. Caian, presedintele AMCOR, a dorit sa mentioneze faptul ca autoritatile locale care sunt Beneficiari ai proiectelor ar trebui sa fie mai puternic implicate si ca responsabilitatea reusitei proiectelor nu este doar responsabilitatea MFE ci si a autoritatilor publice locale. De asemenea, a solicitat intreprinderea unor masuri pentru responsabilizarea beneficiarilor acestor proiecte si a autoritatilor locale.

Totodata, a adresat președintelui CM propunerea privind introducerea Ministerului Finanțelor Publice ca membru in cadrul CM POIM, avand in vedere faptul este necesara experienta acestei institutii, prin prisma faptului ca in cadrul POIM vor trebui luate decizii in ceea ce priveste finanțarea unor proiecte viabile din punct de vedere economic dar neviabile din punct de vedere financiar.

DI. Cătălin Gheran, seful AM POIM, a subliniat faptul ca MFE a promovat o initiativa legislativa, pornind si de la recomandarea CE, cu privire la transferarea responsabilitatii financiare (plata amenzilor pe care Romania va trebui sa le plateasca catre CE) privind neconformarea in sectorul de mediu catre cei direct responsabili, initiativa neavand succes. Totodata, in ceea ce priveste implicarea Ministerului Finantelor Publice, seful Am POIM a precizat ca există argumente pentru care ambele părți ar trebui să contribuie să se ajunga la un acord, avand in vedere intersul comun pentru sectorul de apa si apa uzata.

DI. Dinu Popescu, reprezentantul ARIC, a dorit sa propuna o noua abordare privind construcția de autostrăzi si anume aprobarea (de principiu) a proiectelor pe baza de studiu de pre-fezabilitate. **DI.**

Cătălin Gheran, seful AM POIM, a mentionat faptul ca este o soluția rezonabilă, mai ales ținând cont de prevederile FIDIC Galben, solicitand totodata ARIC sa transmita o propunere care sa demonstreze beneficiile acestei abordari..

DI. Catalin Costache, reprezentantul MT, a intervenit prin propunerea de utilizare de catre toti beneficiarii POIM a ghidului emis de CE privind evitarea celor mai comune greseli intalnite în procesul de implementare a proiectelor cu finanțare europeana.

La finalul reuniunii, **dl. Catalin Gheran, seful AM POIM**, a punctat principalele concluzii ale celei de a doua reuniuni a CM POIM, cu privire la:

- Aprobarea Minutei primei reuniuni a CM POIM din 8 octombrie 2015;
- Aprobarea modificarilor Regulamentului de Organizare si Functionare al CM POIM;
- Aprobarea metodologiei si criteriilor de evaluare si selectie aoperatiunilor in cadrul POIM 2014-2020;
- Necesitatea elaborarii unor portofolii de proiecte de calitate la nivelul celor trei sectoare (mediu, transport si energie).

Din partea CE, **Dna. Raluca Ionescu Isaksen**, a dorit sa multumeasca AM POIM pentru organizarea SCS-urilor POIM si a celei de-a doua reuniuni a CM POIM, subliniind totodata importanta discutiilor avute in cadrul celor doua seminarii organizate si aratand disponibilitatea serviciilor CE de a participa in viitor la astfel de reuniuni.

Principalele concluzii prezentate de catre **dna. Raluca Ionescu Isaksen** au fost:

- Ingrijorare in privinta intarzierilor majore in indeplinirea conditionalitatilor ex-ante, in special a conditionalitatii ex-ante pentru deseuri, dar si a celor pe sectorul de transport referitoare la incheierea contractelor de performanta cu principalii beneficiari CNADNR și CN CFR SA si acordarea de sprijin pentru capacitatea administrativă de la nivelul Autorității pentru Reforma Feroviară;
- Necesitatea finalizarii proiectelor fazate si acordarea unei atentii sporite in pregatirea noilor proiecte;
- Importantă finalizării procesului de acreditare a sistemului de management si control pentru POIM 2014-2020, in vederea efectuării primei plati intermediare.